

KURJER WARSZAWSKI

D. 17. Kwieńnia.

PIĄTEK.

ROK 1829.

N° 104

WSPOMNIENIA.

Zgon Macieia Króla
Węgierskiego, przy-
taciela Polski 1490.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj w Kościele Metropolitalnym, przy towarzyszeniu liczego Duchowieństwa Świeckiego i Zakonnego, JW. JX. Woroniecz Arcybiskup Prymas, celebrował na całym Wielko-Czwartkowym Nabożeństwie, święcił Oleie, i odbył obrzęd umywania nóg 12 starcom. — W początkach panowania Stanisława Augusta, między 12 starcami którym Król (iako corocznie) w wielki Czwartek umywał nogi, znajdowali się razem Ojciec, Syn i Wnuk; Ojciec rodem z miasteczka Nowego dworu w Powiecie Grodzieńskim (dziś obwodzie Białostockim) miał lat 101, Syn lat 89, a Wnuk 61.

Do Księgarni Zawadzkiego i Węckiego nadeszło nowo wyszłe i interesowne dziełko pod tytułem: *Wielki Tydzień dla Duchownego pożytku Chrześcijan wszelkiego stanu*. Wydany przez X. J. Fulkowskiego. Wilno 1829. zł. 8.

Bank Polski. — Gdy kilku właścicieli dóbr ziemskich, oświadczyło życzenie powierzenia Bankowi w komiss swoich Produktów, celem zatrudnienia się ich sprzedażą za granicą, Bank Polski mając na uwadze iż może i więcej właścicieli podobnież z swoim produktem postąpić by sobie życzyli, podaie do wiadomości następujące warunki, pod któremi posługę tę przyjąć na siebie jest gotów. 1) Ktokolwiek ma zamiar zcieć Bankowi sprzedaż swego Zboża, zechce go zawiadomić o ilości, rodzaju i gatunku zboża, iako też o czasie w którym w Warszawie lub w Gdańsku będzie je mógł oddać pod zarząd Banku, dołączając oraz wszelkie zastrzeżenia względem

ceny, czasu i miejsca sprzedaży, iakie mu się zdawać będą. 2) Za podjęcie się komissu, Bank liczyć sobie będzie na raz jeden pół od sta od utrzymanej za zboże wartości, wszelkie koszta własnymi funduszami zastąpi, niemniej właścicielom, którzyby tego żądali, czynić może na powierzony sobie produkt do pewnej wysokości zaliczenia. Takowe zaliczenia i koszta z procentem po pół od 100 na miesiąc, ludzież opłatę komissu, straci sobie od wartości sprzedanego produktu, resztę zaś iaka wypadnie powróci właścicielowi podług iego żądania, czy to w Warszawie, czy w którym zmiast Woiewódzkich Królestwa. Bank sądzi potrzebę namienić, że im dokładniej dochędożone zboże poruczonem mu będzie, tem mniejsze właściciele na ten przedmiot w Warszawie lub Gdańsku poniosą koszta. Im wcześniej zaś kto zawiadomi o zamiarze poruczenia Bankowi posiadanej ilości zboża, tem snadniej postawi go w możności obrania odpowiedniego ogółowi zleceń sposobu postępowania, któryby najłatwiej do pożądanego doprowadził celu. — W Warszawie dnia 14 Kwieńnia 1829 r. — Radca Stanu Prezes Banku Polskiego Ludwik Hr. Jelski. Sekretarz Generalny Hassmann.

JW. Radca Stanu Dyrektor Jeneral: Przemysłu Kunsztów Radoziewski wrócił do Warszawy.

Na mocy Decyzji Kommissji Rządowej Wyznań Rel: i Os: Publ: z d. 26 Stycz: r. b. Książka: *Wypisy Polskie*, uznana została za użyteczną dla młodzieży szkolnej i do pomocnicze-

go używania Uczniom Kl. I. poleconą. Można jej nabyć w Warszawie u P. *Szteblera* w domu Towarz. Przyjaciół nauk i w Płocku u wydawcy *Augustyna Zdźarskiego* Profesora Szkół Woiewódzkich.

Wstażki na pasy Damskie, morowe, gładkie i najgustowniej litografowane w kolorach, iako też *Pelle Cieliskie* i *Trzewiki* z różnych saffjanów i *Peau de chamois*, oraz różne najnowsze *Galanterje* nadeszły do handlu J. L. *Wemmera* przy ulicy Krak. Przedmieście.

Niżej podpisana założyła *Kawiarnią* za Żelazną Bramą obok Saskiego Ogrodu przy ulicy Granicznej Nr 1077, poleca się Przeświet. Publiczności tak z dobrym Pączem iako i naturalną Kawą. Filiżanka lub Szklanka po groszy 8; oraz dokładnem wypiekaniem ciasta, iako to: *Pączków* i *Babek* z najlepszej Mąki Marymontskiej, za różne ceny. Przyjmuje obśtalunki na takowe ciasta każdego czasu. Także życzy przyjąć 8 osób na stołowanie, to jest na obiad i kolację lub tylko na obiad, a to od 1go Maja r. b. Chcąc korzystać z tego podania, zechcą się zgłosić do tejże Kawiarni.

Karolina Adolph.

Jak można młode wino mocniejszym i do starego podobnem uczynić. P. *Somering* doświadczył, że wino chowane w butelkach wilgotnym pęcherzem u góry obwiązanych, po 8, 10 do 12 miesiącach bardzo się staje mocnem i do starego zupełnie podobnem, a to tym sposobem, że pęcherz wodniste części wina przez siebie przepuszcza, spirtusowym zaś ulotnić się nie dozwala. — *Na Wielką chorobę.* Odwarem rzepy umywać rano i na noc twarz i ręce, tudzież używać go za napój. (z *Piasta Tomu IV.*)

Wczoraj było ciepła stopni 18.

Dziennik *Odeski* obszernie donosi o szeregobój zającia przez wojska Rossyjskie miasta

Tureckiego *Sizopola* leżącego już za *Balkanami*. Za zbliżeniem się Rossjan, baterje Tureckie sypały straszny i nieustanny ogień na który eskadra Rossyjska odpowiadała. Na wezwanie Kontr-Admirala Rossyjskie: o poddanie się, oświadczył Dowódca Turecki że nie podda twierdzy póki wszyscy jego podkomendni niewyginą; ponowiono szturm, poczem Basza przybył na okręt Rossyjski i przystąpiono do układów. Przy zdobyciu tego miasta wzięliśmy w niewolę *Benderli Halil* Baszę dwutalnego, 4 Pułkowników, 2 Kapitanów, 15 Oficerów jego swity, i 32 ludzi żołnierza; zabraliśmy między innemi 2 chorągwie, z tych jedną Baszy, 11 dział, z tych dwie połowych, 2000 kul, 500 granatów, 150 kartaczów, 80 pudów prochu, 3800 ładunków broni ręcznej, 40 ludzi, 25 koni, 700 pudów sucharów i nieco żyta. Basza zniechęceni odesłany został Jenerałowi piechoty *Rol* do *Warny* na fregacie *Rafat*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Do portu Londyńskiego weszła znaczna liczba Pszenicy zagranicznej. — Niedawno przedstawił P. *Lamb* Izbie niższej Parlam. Angielski: 400 prozb podanych przez *pięć pięknych*, aby koniecznie zniszczono barbarzyński zwyczaj palenia *Kobiet Indyjskich* po zgonie ich mężów. W czasie ostatnich 20h posiedzeń Izby wyższej znajdowało się 74 słuchaczy, że znaczna liczba Konstablow będących przy wchodzie pałacu Parlamentu, ledwo utrzymała należyty porządek. — W Londynie zakończył niedawno życie sławny badacz języków różnych narodów i znakomity literat Angiel: Arcy-Dziekan *Robert Nares* mając lat 76; był on synem znanego kompozytora muzycznego. — Do *Malty* przyprowadzono niedawno okręt Korsarzy Greckich, który strzelał do okrętu wojennego Angielskiego. — Dla wojska Angielskiego

Ministerjum wojny wydało do liwerantów takowe polecenie; ma być dostarczonych 15,602,938 arszynów płótna na koszule, 15,670,266 arszynów płótna podszewkowego, 46,233 arszy: płótna workowego, 204,481 arsz: na podkładki i t. d. w ogóle przeszło 30 milionów arszynów, czyli 36,670,606 łokci berlińskich, dalej 2,085,837 par butów dla piechoty, 127,705 par butów dla jazdy i t. p. — Donoszą z *Tuluzy* że rozpoczęte układy między Deim Algierskim arządem Francuzkim zostały przerywane, co jest powodem że port Algierski będzie ściśle blokowany. — W *Londynie* słychać że Król Angielski odbędzie wkrótce podróż do *Paryża*, zachowując ściśle inkognito. — *Gazeta Kurjer* opisuje sposób życia Xięcia *Wellingtona*. Xże mało sypia i prawie każdego poranku przejeżdża się konno; śniadanie jego trwa pół godziny, po którym przyjmuje różnych Ministrów, ciążo dyplomatyczne i t. p., co uskuteczniwszy udaje się do Izby wyższej. — Niedawno zakończył życie w *Londynie* jeden z tamednych bogaczy na zapalenie płuc, w testamencie zapisał swoje ciało anatomji. — Niedawno okazał się znów w *Londynie* nowy powóz parowy jadący bez koni, mieścił wygodnie 24 ludzi. — Donoszą z *Lisbony* że niedawno otrzymało dymisję 146 officerów Portug: różnego stopnia i broni. — Donoszą z *Stambułu* d. 11 z. m. że od ostatnich 14 dni pomnaża się w tej stolicy niedza między mieszkańcami. — Według najnowszej wiadomości, wojsko Greckie miało zamiar rozpocząć oblężenie miasta *Missolongji*. — Donoszą z *Paryża* że Minister spraw wewnętrznych dał pozwolenie zbiegom Portugalskim będącym w *Brescie*, aby się udali do *Lawal*, gdzie na ich przyjęcie są wygodnie urządzone koszary. — W jednym z znakomitych miast Angielskich trucić się na sławny *Poeta* Angielski przełożeniem na język Angielski różnych

Poezji Polskich. — Drukarze *Braun* i *Hasper* w *Karlsruhe* wynaleźli szczególny sposób, za jednym pociągnięciem, drukowania kilkoma kolorami. — Cesarz *Chilski* kazał niedawno przełożyć na swój język ode poety *Rossyjskiego Dzierżawina do Boga*, wydrukować na jedwabnej materji złotemi literami, i zawiesić w swoim pałacu. — Z dostarczeń meteorologicznych okazało się że we *Lwowie* w roku zeszłym, dni zupełnie pogodnych było tylko 2. — Pobyt w *Wiedniu* sławnej spiewaczki *Pasta* zadowolili lubowników pięknego spiewu; na tydzień wszystkie bilety bywały rozkupowane, przed każdym jej wystąpieniem na scenę; Cesarz *Austrjacki* i Arcy-Xiążęta zawsze znajdowali się w teatrze dla słyszenia tej Artystki; Monarcha oprócz nadania jej tytułu pierwszej dworskiej spiewaczki, udarował kosztownym fermuarem; a w czasie terażniejszego pobytu zebrąta w tej stolicy 6,000 dukatów w złocie. — Potwierdza się wieść, że wojsko Hiszpań: pod dowództwem jednego z *Infantów* popłynie do *Ameryki* dla odzyskania tamednych posiadłości Hiszpań: będących teraz Rzeczpospolitemi.

Architekt *Szynkel* w *Berlinie*, ułożył projekt do pomnika brązowego dla *Mieczysława* i *Bolesława*, a sławny rzeźbiarz *Rauch* już zrobił z gliny model grupy tych dwóch Xiążąt. *Mieczysław* ma iść syna po prawej stronie, trzyma w lewej ręce Krzyż Ś. godło przyjętego przez siebie i rozszerzanego Chrześcijaństwa. *Bolesław* stoi obok niego śmiało na mieczu oparty, i iako zdobycąca skroń zamiast korony uwiecznioną wawrzynem. I projekt i model zostały już przyjęte przez stany W. Xiążstwa *Poznańskiego*.

DONIESIENIA.

Oświadczenie wdzięczności. — Tak przez długą nieczestną chorobę przez którą na Interessach

znacznie szkodowałem, iako też przez processa dochodzenia majątku i innych mi niektórych należności, do ubóstwa z familją przyszedłem, nie niewskurałem i z reszty majątku i pieniędzy wyzuty zostałem. W tak smutnej zostając sytuacji bez żadnego sposobu do życia, znalazłem łitościwe serce J. Pani *Kresteney Wagner* Właścicielki Possessi pod Nr 9 tym u której przepędziwszy przeszło lat kilka, mając wszelkie opatrzenie, za najśrodszą poczytując powinność oświadczyć czułą wdzięczność, i podziękowanie, mojej Dobrodzice, oraz i tym wszystkim, którzy przykładali się do wsparcia włosie mym nieszczęśliwym. — M. R.

KOCZ porządny z fordekiem najpóźniejszego fasonu, nie wiele używany, jest do sprzedania za cenę umiarkowaną, koby sobie życzył nabyć, zgłosić się zechce dla bliższej informacji do Właściciela onego, przy ulicy Nalewki pod 2253 na drugim pięttrze mieszkającego. Do tegoż zgłosić się może kto potrzebuje **LOKAŁ** nając na mieszkanie w tejże samej ulicy, z jednej lub z kilku Stancji złożony.

W dniu wczorajszym zgubiona została **KSIĄŻKA DO NABOZENSTWA**, z futerałikiem koloru popielatego. Znalazca za nagrodą, raczy oddać do domu Kielea przy ulicy Królewskiej do Gospodarza.

Ktoby z Osób znających doskonale praktyczne **MIERNICTWO** życzył sobie w tym zawodzie pracować, zechce się zgłosić pod 395 przy ulicy Krakowskie Przedmieście na drugie piętro nad handlem Korzennym, a to do dnia 23 m. b. w godzinach, od 3ciej do 5tej po Obiedzie: gdzie o warunkach bliższą wiadomość poweźmie.

Przy ulicy Chłodnej pod Nr 909 jest do sprzedania **PLAC** przy którym znajduje się Domek w którym jest Piekarnia. Wiadomość pod Nr 925 przy tejże ulicy, u Właściciela.

BRZYCKA kryta na tylnych rysorach lekka, parokonna i na trzecią przysposobienie do podróży lub po mieście iechania dogodna, jest do sprzedania pod Nr 1658 przy ulicy Mokotowskiej.

W domu pod Nr 486 Lit: B. dostać można **WINA** rozmaitego gatunku na butelki za zniżoną cenę o 25 procent, bliższą wiadomość można w Kantorze lub mieszkaniu P. Kronenberga.

W nowo utworzonym handlu podpisanego pod Nr 556 przy ulicy Długiej w Pałacu W. Dückerta dostać można różnego **WINA** w rozmaitych gatunkach,

za najpóźniejszą cenę począwszy garniec od złp: 12, Stołowego Węgierskiego. — *Joanowicz et Com.*

Ludwika Zaniewska wykłuwająca bez bólu igłą sztucznie **ODCISKI** mieszka przy ulicy Przechodniej pod Nr 950 w domu Durantowicza.

Nowo utworzony **Handel Win i Korzeni** przy ulicy Senatorskiej Nr 459 na przeciw Pałacu dawniej Prymasa zwanego, poleca się łaskawej Publiczności z różnemi gatunkami Win Węgierskich, Francuskich i Reńskich, niemniej z wszelkimi gatunkami Korzeni, Kawy i Cukrów, które-h to Artykułów w rzeczywistym Handlu u niżej podpisanego za umiarkowaną cenę dostać można. Uwiadomiam przytem Szanowną Publiczność, iż eksystujący dotąd **Handel Saski** przy ulicy Senatorskiej Nr 469 *wyprzedaje się zupełnie z wszelkich Artykułów w nim znajdujących się, iako to: rozmaitej galanterji, wstążek, kamizelek, fusji pistonowych, seczoryków i nożycek angielskich, płótna wobowego holenderskiego, musliu i petiun gładki, jedwabiu w różnych gatunkach i kolorach, deseni kolorowych do robot damskich, i z wszelkich innych towarów, których w ciągu trwania tegoż Handlu dostać było można.* — *J. P. Lange.*

SKLEP z dwoma Pokoiami, Kuchnią, Piwnicą, etc. od ulicy Krakowskiego Przedmieścia w Pawilonie lewym Pałacu Nr 415 na przeciwko Pawilonu Pałacu Namiestnika wskiego położony, jest do najęcia od Sgo Jana r. b. 1828. Lokal ten jest dogodny na założenie Handlu. W tymże Pałacu od Sgo Jana r. b. jest do najęcia pięć Pokoi z Kuchnią, na dole w pierwszym dziedzińcu przy Korpusie Pałacu położone. Życzącym widzieć te Lokale, Pisarz Pałacowy okaże.

W Handlu Korzeni przy ulicy Elektoralnej pod Nr 787, dostać można, *Farb* olejno tarych do malowania *Obrazów i Monochromu*, oraz *Pokoju Chemicznego skorosznajęcego, Werniksu Mastyxowego i Płótna na Obrazy gruntowanego.*

W Dobrach Bronisz na trakcie stońskim bitym, do puszczenia od Sgo Jana r. b. **PROPINACJA** z 4ch Karczem i 2ch Wiatraków; równie Fakt mleka na garce, iako też do sprzedania znaczna ilość Kaszlanów dzikich. Dalsza wiadomość na gruncie Dóbr rzeczonych.

W Magazynie **STROJÓW DAMSKICH** na Krakowskim Przedmieściu, w domu pod Nr 431, są do nabycia każdego czasu Szafy, i inne rzeczy zwykłe do Magazynu Mód potrzebne.